

> Retouradres Postbus 1511 3500 BM Utrecht

Aan de directies van spoorwegondernemingen,
infrabeheerders en spooraanneemers actief op
hoofdspoorwegen

IVW/Rail en Wegvervoer
Handhaving Midden

Europalaan 40
Utrecht
Postbus 1511
3500 BM Utrecht
T 070 456 41 31
F 070 456 41 99
www.ivw.nl

Contactpersoon
Ir. W.R. Beukenkamp
T 070-456 41 38
wim.beukenkamp@ivw.nl

Datum 5 augustus 2010
Onderwerp Veiligheidswaarschuwing IVW inzake het rijden met niet correct
functionerende beveiligingsinstallaties op hoofdsporen

Ons kenmerk
VENW/IVW-2010/9918

Uw kenmerk

-

Bijlage(n)

-

Geachte directies,

Op 25 juli 2010 is in Stavoren een werktrein door een stootjuk gereden met twee gewonden en grote materiële schade tot gevolg. Weliswaar was de betreffende trein voorzien van beveiligingsapparatuur in de vorm van e-ATB, ter plaatse functioneerde deze installatie niet doordat de installatie was uitgeschakeld (blauw gedrukt). Deze handelwijze resulteert in een verhoogd risiconiveau indien verzuimd wordt compenserende maatregelen te nemen.

De Spoorwegwet, artikel 36 lid 1.d stelt hierover het volgende:

Artikel 36

1. *Het is verboden over een hoofdspoorweg te rijden met een spoorvoertuig:
d. dat niet beschikt over de eigenschappen die noodzakelijk zijn om veilig gebruik te kunnen maken van de desbetreffende spoorweginfrastructuur.*

Het buiten bedrijf of buiten dienst stellen van de (e-)ATB installatie heeft tot gevolg dat geen veilig gebruik gemaakt wordt van de betreffende spoorweginfrastructuur, meer in het bijzonder de aanwezige ATB-installatie in de baan.

Er zijn daarbij in het verleden een aantal gebruiksregels afgesproken, die binnenkort in de herziene versie van de Regeling keuring spoorvoertuigen vastgelegd worden. Deze afspraken zijn als volgt:

1. *In de voorste cabine van een trein is de boordapparatuur van een systeem van automatische treinbeïnvloeding in werking dat correspondeert met de in het bereden spoor actieve baanapparatuur van dat systeem.*
2. *Een boordsysteem als bedoeld in het eerste lid hoeft niet in werking te zijn:
a. als wordt gereden met ten hoogste 40 km/h op een spoor waar het systeem met op spoorstroomloopsignalen gebaseerde informatieoverdracht is toegepast;
b. als wordt gereden op een baanvak voorzien van lichtseinen, met informatieoverdracht door middel van ATB-NG bakens, in geval van tijdelijke omleidingen en bij treinen ten behoeve van werkzaamheden aan de infrastructuur van dat baanvak of voor hulpverlening;*

- c. *bij tijdens de rit defect raken daarvan op een baanvak voorzien van lichtseinen voor zover nodig om het eerste punt te bereiken waar herstel of vervanging van het boordsysteem of van het voertuig mogelijk is;*
- d. *in de gevallen en op de locaties en baanvakken die door de minister zijn aangewezen, indien is voldaan aan de daarbij gestelde voorwaarden.*

IVW/Rail en Wegvervoer
Handhaving Midden

Datum
5 augustus 2010

Ons kenmerk
VENW/IVW-2010/9918

Deze gedragsregels staan weliswaar toe dat in bijzondere gevallen met niet of niet goed functionerende beveiligingsapparatuur verder gereden kan worden, maar ontslaat de vervoerder niet van diens zorgplicht om het hierdoor verhoogde risico (escalatie van een incident) op andere wijze voldoende te beheersen.

De verantwoordelijkheid hiervoor ligt niet alleen bij het treinpersoneel, meer in het bijzonder de machinist, maar ook bij de vervoerplanner casu quo de bijsturingsorganisatie zodra bekend is dat materieel dat niet ATB-compatibel is of waarvan de ATB niet werkt, ingezet moet worden op dit soort baanvakken.

De Inspectie wijst alle vervoerders op hun verantwoordelijkheid dat zij uit hoofde van hun veiligheidszorgsysteem deze situatie expliciet moeten adresseren. Daarbij moeten zij aan de hand van een risico-analyse kunnen aantonen hoe de risico's verbonden aan het vervoer van een trein met een buiten bedrijf of buiten dienst gestelde beveiligingsinstallatie voldoende beheerst worden, zonodig door middel van alternatieve risicobeheersende maatregelen.

De Inspectie kan bij komende audits met betrekking tot uw veiligheidszorgsystemen hier expliciet aandacht aan besteden, zowel procedureel als via reality checks.

Hoogachtend,

DE MINISTER VAN VERKEER EN WATERSTAAT,
namens deze,
DE INSPECTEUR IVW/RAIL EN WEGVERVOER,

Ir. W.R. Beukenkamp